

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของอาการอ่อนเปลี้ยและอาการนอนหลับแปรปรวนต่อการทำ
กิจกรรมของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด

ผู้เขียน นางสาวปรัชญาพร ชิสาระ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีพรรณ	กันธวัง	ประธานกรรมการ
อาจารย์เนตรทอง	นามพรม	กรรมการ

บทคัดย่อ

อาการอ่อนเปลี้ยและอาการนอนหลับแปรปรวนเป็นอาการที่พบบ่อยในเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัดและส่งผลกระทบต่อการเล่นไหวร่างกายและทำกิจกรรมต่างๆของเด็กป่วย และเนื่องจากอาการทั้งสองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจึงน่าจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของเด็กป่วยมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีรายงานการศึกษาในเรื่องนี้ การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอาการอ่อนเปลี้ย อาการนอนหลับแปรปรวน และการทำงานของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด และศึกษาอำนาจการทำนายของอาการอ่อนเปลี้ยและอาการนอนหลับแปรปรวนต่อการทำกิจกรรมของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด โดยใช้แนวคิดอาการอ่อนเปลี้ยของฮอคเคนเบอร์รี่-อีตันและไฮนส์ (2000) แนวคิดอาการนอนหลับแปรปรวนของโรเซน (2007) และแนวคิดการทำกิจกรรมของซิงห์ และคณะ(1994) เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือเด็กป่วยโรคมะเร็งอายุระหว่าง 8-15 ปีที่เข้ารับการรักษาด้วยเคมีบำบัดในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552 จำนวน 88 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ 1) แบบประเมินอาการอ่อนเปลี้ยของเด็กป่วย 2) แบบประเมินอาการนอนหลับแปรปรวนของ

เด็กป่วย และ 3)แบบประเมินการทำกิจกรรมของเด็กป่วย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. เด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด ร้อยละ 56.8 และ 40.9 มีอาการอ่อนเพลียระดับน้อยและปานกลางตามลำดับ ร้อยละ 63.6 และ 22.7 มีอาการนอนหลับแปรปรวนระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ และร้อยละ 61.3 และ 36.4 มีการทำกิจกรรมระดับมากและปานกลางตามลำดับ

2. อาการอ่อนเพลียและอาการนอนหลับแปรปรวนสามารถร่วมกันทำนายการทำกิจกรรมของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัดได้ร้อยละ 59.6 ($R^2 = .596, p < .001$) โดยอาการอ่อนเพลียสามารถทำนายการทำกิจกรรมได้ดีกว่าอาการนอนหลับแปรปรวน ($\beta_{\text{FATIGUE}} = -.604, p < .001; \beta_{\text{SLEEP}} = -.234, p < .01$)

ผลการวิจัยนี้ช่วยให้พยาบาลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของอาการอ่อนเพลียและอาการนอนหลับแปรปรวนต่อการทำกิจกรรมของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัด และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการกับอาการอ่อนเพลียและอาการนอนหลับแปรปรวนเพื่อลดผลกระทบของอาการทั้งสองต่อการทำกิจกรรมของเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับเคมีบำบัดต่อไป

Thesis Title Influences of Fatigue and Sleep Disturbance Toward Functional Status of Children with Cancer Receiving Chemotherapy

Author Miss Pradchayaporn Thisara

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang Chairperson

Lecturer Nethong Namprom Member

ABSTRACT

Fatigue and sleep disturbance are common symptoms among children with cancer receiving chemotherapy and these interfere with the child's movement and functioning. Moreover, because both symptoms occur simultaneously, their effect on the child's functional status may increase. However, no related studies are documented. The purposes of this descriptive study were to describe fatigue, sleep disturbance, and functional status; and to examine whether fatigue and sleep disturbance can predict functional status of children with cancer receiving chemotherapy. Fatigue concept of Hockenberry-Eaton and Hinds (2000), sleep disturbance concept of Rosen (2007), and functional status concept of Singh and others (1994) were used as the study framework. The purposive sample was 88 children with cancer receiving chemotherapy aged 8-15 years admitted to Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital and Chiang Rai Prachanukrou hospital during December 2008 to May 2009. Data were obtained using: 1) Children Fatigue Scale, 2) Child Sleep Disturbance Scale, and 3) Child Functional

Status Scale. Descriptive statistics and stepwise multiple regressions were used to analyze the data. The findings were as follows:

1. Of the children, 56.8% and 40.9% reported having fatigue in mild and moderate levels, respectively. In addition, 63.6% and 22.7% of them reported having sleep disturbance in moderate and mild levels, respectively. Moreover, 61.3% and 36.4% of them reported their functional status in high and moderate levels, respectively.

2. Both fatigue and sleep disturbance could explain variance in functional status of the children by 59.6% ($R^2 = .596$, $p < .001$). In addition, fatigue could predict functional status better than sleep disturbance ($\beta_{\text{FATIGUE}} = -.604$, $p < .001$ and $\beta_{\text{SLEEP}} = -.234$, $p < .01$).

The study results provide nurses with an understanding of the influences of fatigue and sleep disturbance on functional status of children with cancer receiving chemotherapy. The results can be used for further studies regarding management of fatigue and sleep disturbance in order to reduce their effect on the child's functional status.